

Finansklagenemnda Skade

Uttalelse FinKN-2012-179

10.5.2012

DNB Skadeforsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Heksesot - plutselig skade?

Sikrede oppdaget julen 2009 at vegger, tak og innbo var angrepet av heksesot og hun fremsatte i den forbindelse krav om erstatning overfor selskapet. Sikrede anførte i skademeldingen at angrepet av heksesot oppsto fra den ene dagen til den andre. Selskapet avsto sikredes krav og anførte at heksesot ikke inntreffer plutselig og uforutsett slik vilkårene krever.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: Ca. kr 75.000 eks. mva.

Finansklagenemnda Skade bemerker:

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade som følge av heksesot.

Flertallet, Wilhelmsen, Okkenhaug og Norseth, mener at dette må besvares benektende.

Ifølge vilkårene omfattes skader som "inntreffer plutselig og uforutsett".

Formuleringen "plutselig" betyr at skaden må inntreffe raskt i motsetning til skader som utvikler seg over tid, men sier ikke hvor lang tid som kan godtas. I praksis har nemndas flertall akseptert en skadeutvikling over noen timer (en sjøreise), men ikke skadeutvikling over 1 døgn.

Sikrede har forklart at skadene oppsto "over natten". De fremlagte utsagn er imidlertid uklare mht hvordan skaden utviklet seg. Dels heter det at stuen virket møkkete 2. juledag, dels at det var sotflekker 3. juledag, og dels at det i julen var sothelegg som ble stadig mer markert "for hver gang" en bekjent var på besøk.

Sikrede viser videre til uttalelser fra Mycoteam hvor det fremgår at heksesot kan oppstå svært raskt. En utvikling over flere dager tilfredsstiller imidlertid ikke kravet om at skaden skal oppstå plutselig. Mycoteam anfører at avsetningene kan skje i løpet av timer, men det sies ingenting om hvor mange timer, og uttalelsen er dessuten generell og ikke egnet til å belyse situasjonen i nærværende sak. I en ny uttalelse fra Mycoteam heter det at skadebildet kunne tyde på en uvanlig rask avsetning da alle faktorene for en slik hurtig avsetning forelå. Samtidig tas det forbehold om at de ikke hadde sett skaden og hadde utilstrekkelig kunnskap om bygning/ventilasjon. I en siste uttalelse sier de at skadebildet og omstendighetene "sannsynliggjør at disse skadene kan ha oppstått "natten over" i den aktuelle leiligheten rett før jul i 2009". Men det forhold at skadebildet "kan tyde på" eller "sannsynliggjør at skaden kan ha" oppstått natten over er etter flertallets oppfatning ikke tilstrekkelig til å dokumentere at skaden faktisk har oppstått over natten. Uttalelsene sier ikke mer enn at en slik skadeutvikling kan ha funnet sted. Mycoteam tidfester dessuten skaden til før jul, mens beboerne mener den oppsto i julen. Ut fra de fremlagte opplysninger kan flertallet ikke se at det er dokumentert heksesotskadene har inntruffet "plutselig" i dette tilfellet.

Mindretallet, Bjonness og Skofteland, mener selskapet er ansvarlig. Dekning under sikredes forsikring forutsetter at skaden inntraff plutselig. Det vil være sikrede som har bevisbyrden for at vilkåret er oppfylt. Fremleggelse av en generell fagkyndig uttalelse på at heksesot kan utvikle seg plutselig vil her ikke være tilstrekkelig jf. FKN 2011-247. For at sannsynlighetskravet kan anses oppfylt må det forutsettes flere og mer konkrete bevismomenter knyttet til aktuelle skadetilfellet.

Av sikredes skademelding fremgår det at skadedato var 27.12.09, og at heksesoten oppstod fra den ene dagen til den andre. Angitte tidsperiode er isolert begrenset, og det må her også ses hen til at skadeforløpet ikke nødvendigvis er samsvarende med oppgitte tidsintervall. Skaden kan ha inntruffet plutselig i mellomperioden fra sikrede sist observerte forsikringsobjektet til selve oppdagelsestidspunktet. Videre må det antas at det kan ta noe tid før denne type skader manifesterer seg for sikrede. Skade kan ha oppstått før den får en slik karakter at den blir synlig for sikrede.

Som flertallet påpeker er det fremlagt utsagn knyttet til skadeforløpet som fremstår noe uklare, og til dels motstridende. Sikredes beskrivelse av faktum er i etterkant bekreftet av hennes barn. Mindretallet vil på generelt grunnlag anta at faste hustandsmedlemmer står nærmest til å vurdere endringer i egen bopel. Legges sikredes tidsangivelse til grunn har skaden etter mindretallets syn inntruffet plutselig etter vilkårene.

Takstrapporten av 10.6.11 som ble rekvirert av selskapet, fremstår etter mindretallets syn ubegrunnet, og gir ingen konklusjon i forhold til tidsforløpet. Sikrede innhentet i etterkant annen sakkyndig uttalelse. Takstrapporten av 29.11.11 fremstår grundig, og er mer konkret i forhold til spørsmålet om tidsforløp. Det konkluderes her med at alle faktorene for et hurtig skadeforløp forelå. Takstmannen påpeker at informasjon fra sikrede, koblet til egne observasjoner og målinger, viser god sammenheng. Det vises videre til at skadebildet samsvarer med andre skadetilfeller hvor det er godt dokumentert at hovedsvertingen har oppstått på få timer. Temperaturen var lav rett før jul 2009, hvilket medfører tørr inneluft. Sikredes leilighet hadde også meget dårlig ventilasjon. De store sverteskadene i boligen bekreftet også at det hadde vært tale om en kraftig avdamping. På grunnlag av disse klare indikasjonene påpekes det at dette sannsynliggjør at skadene skjedde over natten.

Mindretallet finner etter dette at sikrede har godtgjort at skaden skjedde plutselig.

Konklusjon: Selskapet gis medhold.

Uttalelsen er avgitt under dissens.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Kjetil Norseth, Elisabet Okkenhaug, Paal Bjønness og Helga Skofteland.

Sekretariatets redegjørelse i FinKN sak 20110809 - LBJ av 28.02.2012

Spørsmålet i denne saken gjeler selskapets anvendelse av Innbo Best vilkårenes pkt. 4.1 og hvor det heter at forsikring dekker:

Alle skader som inntreffer plutselig og uforutsett.

Sikrede oppdaget julen 2009 at vegger, tak og innbo var angrepet av heksesot og hun fremsatte i den forbindelse krav om erstatning overfor selskapet. Sikrede anførte i skademeldingen at angrepet at heksesot oppsto fra den ene dagen til den andre.

Selskapet avsto sikredes krav og anførte at heksesot ikke inntreffer plutselig og uforutsett slik vilkårene krever.

Sikrede var uenig i at heksesoten ikke hadde oppstått plutselig og hennes advokat kontaktet sekretariatet for Finansklagenemnda. Sikrede fremla deretter uttalelser fra venner og familie som vedrørende spørsmålet om når skadene oppsto anførte følgende:

Julen 2009 tilbrakte jeg og mine barnebarn hos min datter IL, ... Denne ble feiret på helt normalt vis, med fyr i ovnen og levende lys. 2. juledag reagerte vi på at stuen virket "møkkete" ved at det var mørke skjolder på vegger og rundt vinduer. Stuen er hvitmalt og derfor var dette svært synlig. Jeg antok først at dette var forårsaket av fying/lys, selv om jeg aldri har opplevet noe lignende i noen av mine hjem. Men har i ettertid forstått at det var av helt andre grunner.

Julen 2009 var jeg hos min mor IL. Da vi stod opp morgenen tredje juledag oppdaget vi at det var kommet sotlignende flekker på vegger, vinduskarmer, dører m.fl.

Dette hadde ikke vært der dagene før, og vi så det helt tydelig fra den ene dagen til morgenen etter.

Jeg kan bekrefte at jeg i jula 2009 var hos min mor og at morgenen 3. juledag kunne vi se dannelse av sot i hele leiligheten.

Jeg kan bekrefte at jeg fra julen 2009 har sett at det i IIs leilighet har lagt seg sotbelegg på vegger og tak. Jeg så det første gang i romjulen når jeg var på besøk. Jeg er ofte på besøk hos I og har sett at det har blitt mer og mer sotbelegg for hver gang.

Fra å være en lys og delikat leilighet har den løpet av kort tid blitt belagt med sot og fremstår ikke lenger som lys og delikat.

Sikredes advokat viste dernest til uttalelser fra Mycoteam hvor det fremgikk at heksesot kan oppstå svært raskt.

Selskapet fastholdt sitt standpunkt og viste til to artikler som beskrev prosessen heksesot og som selskapet mente underbygget deres oppfatning om at heksesot er en prosess som pågår over tid.

Sikredes advokat anførte at selskapet hadde misforstått fagartiklene og innhentet en nærmere presisering fra Mycoteam hvor det ble uttalt at:

... I praksis betyr dette at man for eksempel kan legge et gulvbelegg i juni, som potensielt kan være utslagsgivende for dannelse av heksesot, men at forholdene som skal til for å utløse avsetning først forekommer i november. Når disse forholdene oppstår kan avsetningene skje i løpet av timer.

Selskapet innhentet etter dette en takstrappreport som konkluderte med at det var heksesot i leiligheten. Takstmannen påpekte at heksesot er en prosess som oppstår over tid og selskapet fastholdt etter dette sitt standpunkt om at skaden ikke var dekningsmessig.

Sekretariatet fant det uklart når skaden hadde oppstått og fant derfor ikke grunnlag for å ta saken opp med selskapet.

Sikredes advokat innhentet en ny uttalelse fra Mycoteam som uttalte at forholdene rundt den aktuelle skaden kunne tyde på at man hadde hatt en uvanlig rask avsetning da alle faktorene for en slik hurtig avsetning forelå. Mycoteam tok forbehold da de ikke hadde sett skaden og trengte noe mer kunnskap om bygning/ventilasjon. Advokaten påpekte videre at man ikke måtte blande sammen spørsmålet om når skaden oppstår og begrepet "avsetninger".

Sikrede redegjorde nærmere for sitt standpunkt om at heksesoten oppsto plutselig i perioden julaften til 1. juledag.

Sikredes advokat innhentet enda en rapport fra Mycoteam og fra oppsummeringen hitsettes:

Misfarging av overflater i den undersøkte leiligheten i ...veien skyldes heksesot. Observasjoner i leiligheten med kraftige avsetninger der plastposer stod i kort tid, nyoppusset leilighet, meget dårlig ventilasjon og lav utetemperatur sannsynliggjør at disse skadene kan ha oppstått "natten over" i den aktuelle leiligheten rett før jul i 2009.

Sikredes advokat innhentet videre nærmere presiseringer fra sikredes venner som bekreftet at skadene oppsto raskt.

Sikredes advokat anførte etter dette at bevisbyrden måtte anses som oppfylt.

Selskapet fastholdt sitt standpunkt om at selve skadeårsaken ikke kunne anses for å ha oppstått plutselig, men at det var snakk om skade pågått overtid.

Finansklagenemnda Skade bes ta stilling til om sotskadene i dette tilfellet har oppstått plutselig i vilkårenes forstand.

Tidligere uttalelser:

2011-247 0551 0961 1085 4275 4872